

ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿತಾ

ಮಾರಾಟಿದ ಬೊಂಬಿ

-ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಾಡಗೌಡ

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಬೇಕೆ?

-ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ, ವಿಜಯಾ,
ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಗೀತಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ, ಆದರೂ ಬೇರೆ

-ಶೈಲಾ ಚಾರ್ಣ, ಸೇವಿಂಚಂದ್ರ, ಭಾರತ

ತತ್ತ್ವರಿಸುತ್ತಿರುವ ತರಕಾರಿ ಹಣ್ಣಾ

-ಎಲ್. ಎಸ್. ಶಾಮಲಾದೇವಿ

ಮಾತ್ರ ದೇವೋ ಭವ!

-ಬಿ. ಲತಾ

ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಚಯ

-ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ

ನಿನಿಂದ, ಸ್ವಂದನ, ಇತ್ಯಾದಿ

ಬಾಸಗಿ ಪ್ರಸಾರಕಾಗಿ . . .

ಸಂಪುಟ 1 ಸಂಚಿಕೆ 3

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ

ಎನ್. ಗಾಯತ್ರಿ, ಡಾಃ ಮಾರ್ಗರೆಟ್ ಬಿಸ್ವಾಸ್,
ಅಷ್ಟೋ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, ಭಾರತಿ,
ಎಲ್. ಎನ್. ಶ್ರೀಮಲಾದೇವಿ, ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಸುದ್ದಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾನಿ

ರಿಯಂಚಣರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೊಪ್ಪಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುದುರೆ
ಮೋತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾಧನ ಮತದ
ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾನಿಯ ಆಪರಾವತಾರ ಈಗ ಸುದ್ದಿ
ಯಲ್ಲಿರುವ ಸರಕು. ಮತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವ ಹೆಣ್ಣು
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಾಮಕೇಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ
ಮನೆಯದವರ ಮೇಲೆ ಗೂಂಡಾ ಶಿಷ್ಯರಿಂದ ಹುಂಸೆ,
ಮಾನಭಂಗ. ಈ ಮಹಾನ್ ಸ್ವಾನಿಗೆ ಉರಜನ
ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಿದಿರುವುದು ಅಶ್ವಯ್ಯ. ಅಥವಾ ಇದು
‘ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ’ ಸ್ವಾನಿಗೆ ಜನರ ಅತೀವ ತಾಳೈಯೋ!

ಇತ್ತೋಚಿಗೆ ಕುದುರೆಮೋತಿ ಗ್ರಾಮದ ಶಾಲಾ
ಶಿಕ್ಷಕರ ಪತ್ತಿ ವಾರ್ತಾತಮ್ಮನನ್ನು ನಗ್ನಿಳಾಗಿ ಮೆರವಣಿಗೆ
ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆಕೆಯ ಪರ ಬಂದ ಇನ್ನಿಂದು
ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ
ಸ್ವಾನಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ, ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರ ಅಭಯ
ಹಸ್ತ ಬೇರಿ.

ವೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣ ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು
ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ
ಭರವಸೆ ನೀಡಿರುವ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವ
ದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಕೃತ್ಯ ನಾಟಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿ.
ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸೀಡಬಯಸುವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜನರ ಗೌರವ
ಕಾವಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಬೇಕೇನ್ನೋ?

ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮಂಬಿಳಾ ಸಂಪುಟನೆ ಮತ್ತಿತರ
ಸಂಪುಟನೆಗಳು ಈ ಪಟನೆಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿನೆ. ಇಷ್ಟೇ
ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ
ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಮತ ಮತ್ತು
ಸ್ವಾನಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವಂಥ ಮಹಿಳೆಭಾವ
ಜನರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು.

* ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನೀವು ಶೋಇಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ
ವಂದನೆಗಳು. ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನೀವು ಬರೆ
ಯುವ ಟೀಕೆ, ಪ್ರಪಣಿಗಳ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನೂ
ದಯವಿಟ್ಟು ಬರಿಯಿರಿ. ಅನಾವಂಧೀಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು
ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಚಾರ
ಪೂರ್ಣ ಲೇಖನ, ಕಥೆ, ಕವನಗಳನ್ನು ‘ಸಂಗಾತಿ’ಗಾಗಿ
ಬರಿದು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಸೇರಿವಾಗಿ.

* ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯು ಕೆಲವು ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ
ತಲುಪಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯ
ವಿಟ್ಟು ಪತ್ರ ಬರಿದು ತಿಳಿಸಿ. ‘ಪ್ರಯಸಂಗಾತಿ’ ನಿಮಗೆ
ಇಸ್ಪತ್ತನೆಯ ತಾರೀಖಿಸ್ತೊಳಗೆ ತಲುಪದಿದ್ದರೆ, ನಿಮ್ಮ
ಆಂಚಿ ಕಳ್ಳಿರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಚಾರಿಸಿ, ಸಮಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ
ವನ್ನು ಬರಿದು ಸಹಕರಿಸಿ. ಇದರಿಂದ ನುಂದಿನ
ಸಂಚಿಕೆಯ ಅಂಚಿಯು ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸ ಬದಲಾದರೆ
ಆದನ್ನೂ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರಿ.

* ಪ್ರಯಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಂತುವನರು
ದಯವಿಟ್ಟು ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು
ಎಂ. ಓ/ಪ್ರಾರ್ಥ್ನಾ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿ :

ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ

ಜಾಗೃತಿ ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ
221, 4ನೇ ಮೇಲ್ನಾ, ವೈಯಾಳಿಕಾವಲ್,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 003.

ಚಂದಾ ನಿವರ್ತ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : 10 ರೂ.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ : 1-50 ರೂ.

ಕಲೆ : ಚಂದ್ರನಾಥ್

ಪ್ರಸಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ : ಎನ್. ಶಾಂತಾ

Printed at ILA Printers 153 8th cross,
Chamarajapet, Bangalore-18 and published
by Dr. G. Ramakrishna on behalf of Jagruthi
Mahila Adhyayana Kendra, 221, IV Main,
Vyalikaval, BANGALORE-3

Editor : N Gayathri

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈರ್ಪನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಭಾರೀ ವಿರೋಧವ ಧ್ವನಿಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ನಿಣಾಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಹುಮಂದಿಯ ಸಲುವು: ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರೇಯಕ್ತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನಾಯಾಧಿಕರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಅಡಿಕ್ಕೆತ ಮತ್ತು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಂಥೂ ಈರ ಅನವಶ್ಯಕ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಪತ್ತಿಗೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ‘ಇದ್ದತ್ತಾ’ನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿಣಾಯವು ಇನ್ನಾಂ ವಿರೋಧಿಯಾದದ್ದು.

ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ನಿಣಾಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಶರಿಯತ್ತಾ ಕಾನೂನಿನ ಪರವಾಗಿ ದೀಶಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಈ ಪ್ರತಿಭಟನಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ವಿಪರ್ಯಾಸದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಈರ್ಪನೆ ಪರಣಾಮ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪದ ಪರಿಚಯ ಈ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಇದರಫೆವಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರಿಯಾದುದು ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಎಂತಹ ದಾಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗದ್ದೀವೆ — ಎಂಬುದನ್ನೂ ಅರಿಯಲಾಗದ ಹಂತದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೋರಾಟದ ಜರೂರು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲೊಬ್ಬರಂತೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ತಮ್ಮ ಬಂಧನದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತ ರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೋಡಿಗಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಈ ನಿಣಾಯ ಆಶಾಕೀರಣವಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಂಧನದ ಕೊಂಡಿಯು ಕಳಳಲು ಆರಂಭವಾಗಿರುವುದು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಸಮಾನ ಸಿವಿಲ್ ಸಂಹಿತೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನು ವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಎನ್. ಗಾಯತ್ರಿ

ನಿನ್ನಿಂದ . . .

ಕ್ರಿತಿಂಗಳ (ಮೇ) “ಸ್ವಿಯಸಂಗಾತಿ”ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾರಾ ಅಭೂಬಕ್ಕರ್ ರವರ ಸಂದರ್ಶನ, ಡಾ|| ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನರವರ “ಕನ್ಯಾತ್ಮಕ್ಕೆ ಪರದಾಟಿ”, ಮೇಲಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಾಗ, ಶ್ರೀ ಜನಾಂಗವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಅನ್ಯಾಯ ಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಹೇಗೆ ತಾವು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ; ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ —

ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಿಂದ ಉರುಳು ಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ, ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ

ಯಾರು ಮೇಲು – ಕೀಳು ?

ಕೂತುಕೊಂಡು ಗಾಡಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರ ದೃಷ್ಟಿ ಮಂದ ವಾಗಿ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಚಕ್ರ ಮಾರ್ಗ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಸರಿಯಿತೆಂದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಆಧಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಗಾಡಿಯೋವಾದಿಯಲ್ಲಿ ರುವ ಸಂಸಾರವನ್ನು “ವಿಧಿ” ತಾನು ನಡೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಬದಿಗಳಂತಿರುವ ಶ್ರೀ – ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮೇಲು – ಕೀಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಣಾಯಿಸುವಾಗ ಒಂದೇ ಕಡೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

— ಕೊಲ್ಲಾರು ಯುಗಾನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ

ಪ್ರಯಂಗಾತೀ,

ರೆಳಿದ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸಾರಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮೇಚ್ಚುಗೆ ಕೆಲವಾದರೆ, ಟೀಕೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು. ಸಂಪಾದಕೀಯವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಆರೋಪಿಸಿದಂದ, ರೋಷದಿಂದ ಬರಿದ ಪತ್ರಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಬಹಳಷ್ಟು ಪುರುಷರಿಂದ ಬಂದ ಪತ್ರಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಮಧೀಯ ಪತ್ರಪೀಠಿಂದು. ಹೆಣ್ಣು - ಗಂಡಿನ ಸಂಬಂಧದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪುರುಷರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಣಿಗಾರರನ್ನಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ - ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವರ ಆಪಾದನೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು - ಗಂಡುಗಳ ಪಾತ್ರ ಸಮಾಧಾನವಾದುದು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೇನೂ ಅಲ್ಲಿಗಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂತಹದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗದು. ಅನಾಮಧೀಯ ಪತ್ರ ಬರಿದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸದೆ ಹೊಣಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೂ ಏನೂ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂದೂರಿನ ಆರವತ್ತುಮೂರು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಶಾ ಬಾನೋಗೆ ಆವಳ ಪತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಭಕ್ತಿ ಸಿಗಬೀಕೆಂದು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ರ್‌ನಿಂದಿರುವ ಚರಿತಾರ್ಥ ನಿರ್ಣಯವು ಮುಸ್ಲಿಂ ನಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ಕಿಡಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿಸಿದೆ. ಮುದುವೆಯಾದ ನಲವತ್ತುಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸಂತರ ಗಂಡಸಿಂದ ಹೊರಡೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾ ಬಾನೋ ಜೀವನನಿರ್ವಹಣಾ ಭಕ್ತಿ (ನಾನ್ - ನಾಫಾ ಕಾ)ಗಾಗಿ ಗಂಡನಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಳು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಗೆ 'ತಲಾಕ್' ಫೋಲಿಸಿದ್ದ ಗಂಡ ಮಹಿಮಾ ಆಹವು ಖಾನಾ ಆವಳ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ. ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವುತ್ತೆ ದೂರಗಳನ್ನು ಪತ್ನಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೊಡುವಂತೆ ತೀವ್ರಾನವಾಯಿತು. ಗಂಡನ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಮೊತ್ತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಿಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಆಪೀಲು ಹೋದ ಶಾ ಬಾನೋಗೆ, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೂ 179.20 ಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಗಬೀಕೆಂದು ತೀವ್ರ ದೊರೆಯಿತು. ಸ್ವತಃ ವಕೀಲನೂ ಆದ ಆವಳ ಪತಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಿಭೀದನ ಹೊಂದಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾ ಭಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು 'ಇದ್ದತ್'ನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ - ಎಂದು ವಾದಿಸಿದ. ಆವನ ವಾದವನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌, ಕ್ರಮಿನಲ್ ಪ್ರೌಢಿಜರ್ ಕೋಡ್ 125 ಸೆಕ್ಯೂನ್ ಪ್ರಕಾರ ಶಾ ಬಾನೋಗೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣಾಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಧರ್ಮ ನಿರವೇಶನವಾದ ಕಾನೂನಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಿಂದಿರುವುದಾದರೂ ಖರಾನಿಗೆ ಇದು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಖರಾನಿನ ಪಾಠವನ್ನು ತನ್ನ ತೀವ್ರಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಐದು ಸದಸ್ಯರ ನಾಯಕರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ದೀರ್ಘದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಸಮಾನ ಸಿನಿಲ್ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಸಂವಿಧಾನದ ನಲವತ್ತನಾಲ್ಕನೇ ವಿಧಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ನಿಂದಿದೆ. ಇದೊಂದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸೂಚನೆ.

ಮಾರಾಟಿದ ಬೊಂಬೆ

● ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನಾಡಗೌಡ

ನಮ್ಮ ಈ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಂಬೆಗೆ
ವಯಸ್ಸು ಕೇವಲ ಹದಿನಾರು
ಈ ಬೊಂಬೆಯ ವಿದ್ಯಾಭಾಗ
ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ. ರೂಪದಲ್ಲಿ
ಅಪ್ಪಟಿ ‘ಚಿನ್ನ’ ದ ಬೊಂಬೆ
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ
ಈ ಬೊಂಬೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಈ
ಕೆಳಕಂಡ ಸಾವಿರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ವೈದ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಎಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ
ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮು
‘ಮಾರುತಿ ಡಿಲಕ್ಸ್’
ಇಂಜನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ
ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ
ಮೋದಲನೇ ದಜ್ಞ ಗುಮಾಸ್ತನಿಗೆ
ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ

ನಮ್ಮ ಈ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಂಬೆಯು
ನಿಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಖ
ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.
ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಂಬತ್ತು
ತಿಂಗಳು ಖಾತ್ರಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.
ನಮ್ಮ ಈ ಪುಟ್ಟಿ ಬೊಂಬೆಯನ್ನು
ನೀವುಗಳು ಯಾವಾಗಾದರೂ ಬಂದು
ನೋಡಬಹುದು. ಮೋದಲು ಬಂದ
ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಪಾರ್ಶ್ವಾಂತರಿ. ಬೊಂಬೆಯನ್ನು
ಕೊಂಡರೆ ಆತಸಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೊಂಬೆ
ಜೊತೆ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಬೇಕೆ ?

ಲೇಖಕನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ರೇಖೆಗಳು.....

ಉತ್ತೋಚಿಗೆ ಲೇಖಕರ ನಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮೈತ್ತಿನಗಳು ಹಲವು ಕಡೆ ನಡೆದಿರೆ. ಶಂಥನುಗಳು ಅಗತ್ಯದಿ? ಎಂದು ಅಂತೇಕಂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸುತ್ತಾಲೆ. ಬೇರೆ ಸಮೈತ್ತಿನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವತಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಇವೂ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಅನೇಕ ಗಂಭೀರ ಲೇಖಕ ಯರು ಭಾವಷಣತ್ವಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರ ಚೌರ್ಣಿಕ ಚೀವರೆಗೆಗೆ ಇವು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. (ಸಾಮಾಜಿಕ ದಂಡಿ ಶಿಂಬಿಂದಾಗಿ ಲೇಖಕರ ಬೌರ್ಣಿಕ ಮಟ್ಟ ಲೇಖಕರ ಮಟ್ಟಿವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ) ಅತ್ಯಂತಾದ್ವಾಸ ಧೈಯರು ಇವನ್ನು ಗಳಿಂತೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಮೈತ್ತಿನಗಳು ಸೇರಬಾಗಿವೆ. ಅಂದರೆ ಲೇಖಕ ತನ ಗಂತ ಬಲು ಮುಂದೆ ಸಾಗಿರುವ ಲೇಖಕನನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಲು ಇಂಥ ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಇಂಥ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಗೆ ಎಲ್ಲ ೧೬೫ಯ ಸ್ವೀಕಿಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸದೆದಿರುವುದೇ ಬೇರೆ. ಈ ಬಗೆಯು ಸಮೈತ್ತಿನ-ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದ ಖಾದ್ಯಾಂಶ-ಸಮಾರ್ಥಿತ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರುಗಳನ್ನು ಆಹಾರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರಾದಿದ ಮಾತುಗಳು ಈಗಿವೆ:

“ಮಹಿಳೆಯರು ಕವಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಿ, ರವಿಕೆ ಸ್ವಷ್ಟಿಸುವುದು ಬೇಡ !” (ಗೋವಾಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅವಿಗೆ)- ಶಾಶ್ವತ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣದಲ್ಲಿ;

“ಲೇಖಕರು ಪ್ರಯುಷದ್ವಿಂಬಿಗೆ ಶ್ರೀಜ್ಞಕೆಗಾಗಿ

ಸೈಫ್ರೋಟಿ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಗೆ”- (ರಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ: ಲೇಖಕಿಂಯರ ಸಮೈತ್ತಿಖನ);

“ಲೇಖಕಿಂಯರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಪೆನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅನಂತರ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿ”- (ಸಿನಾಡ ಶಿಂಬಾದ: ಲೇ. ಸಮೈತ್ತಿಖನ).

ಸಾಜವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು ವಿಶಾಲ ಜ್ಯೋತಿಂಧು, ಅಸುಕಂದ, ಸಾರ್ವಮಾನಿಕತೆ, ಸಹೃದಯತೆ. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳೂ ಲೇಖಕ ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕೌರಾಯಿದ ರಾಗೂ ಶಿರಸ್ಯಾರ್ಥದ ಮಾತ್ರ ಇಂತ್ಸ್ಯೇ ಅಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾಟಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ! ತಾವು ಏನು ಅಂದರೂ ಲೇಖಕಿಂಯರು ಭಾವಿಸುತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಕುಣಿತುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇವಿಗೆ ಒಪ್ಪ

ನೀಂಬಾದಿ

ಬಾರದಲ್ಲವೇ? ಮುಂದೆ ಇಂಥ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥವರು ಮಾತಾದುವಾಗ ಎಚ್ಚರ ವಿಕಿರಣಕು ಎನ್ನುವೆಂಥ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಅಲೆ ಸಮ್ಮ ಲೇಖಕಿಂಯರಲ್ಲಿ ಎಡ್ಡಿತೆ ?

● ಅನುಭವಾ ನಿರಂಜನ

ಕೀಳರಿಮೆಂಟೇ ?

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಕ್ಕಿಂತಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ಮುಖ ಗೇವಿ. ಇವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಎಲ್ಲರ ಅಲ್ಲಿಂತಹನೆ ಹರಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಹಿಂದೆ-ಮಹಿಳೆ ಸಂಘಟನೆ - ಅಧ್ಯಾತ್ಮ

ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಾತ್ರವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು 'ಅಲ್ಲಿ' ಎಂದು ತಡ್ಡಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯವಾಗ್ಯಾಸ್ತ ಏಕಮುಖವಾಗದೇ ಸಹಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.

ಆಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ 'ಆಕೆ'-ಆಕೆಯ ಹಾಗೆ ಆಲೋ ಚಿನುವವರು ಚಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಜೊತೆಗೇ 'ಆಕೆ'ಯ ಬಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಿಸಿ ವಹಿಸಬಲ್ಲವರು—ಮೊಸ ೧೯೪೫ ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚಬಲ್ಲ ಸಹ್ಯದಯರು ಪುರುಷರಾಗಿರಬಾರದೆಂದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಹೆಂಗಸರು ಶೋಷಿತಿಯರು ಹೇಗೆ ಅಲ್ಲವೋ ಹಾಗೇ ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರು ಶೋಷಕರೂ ಅಲ್ಲ. ಶೋಷಣೆ, ಆಸಮಾನತೆಯಂಥದ್ದು ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನು ಒಮ್ಮೆಮ್ಮೆ ಆಕೆಗಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತೋರಿಸಿಯಾರು. ಪರಿಹಾರಕ್ಕೂ ಸಹ ಚಿಂತನೆ ಆಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗೇ ಸನಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಘಟನೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಆದರ ಸ್ವರೂಪ ಎನ್ನಷ್ಟು ಬೇರೆಯದಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನು ಮತ್ತುದೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೈಳನಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಸನಗೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಭೇದ ಮಾಡುವ ೧೯೬ ಒಪ್ಪಿತವಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ, ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಬೆಳೆದ ಬುದ್ಧಿ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸಮಾನವಾಗೇ ಇರಬೇಕು.

ಎರಡನೇ—ಮೂರನೇ ದಜ್ಞೆಯ ಬರವಣಿಗೆ, ಗುಂಪುಗಾರಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಲೇಖಕರಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹಡ್ಡಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರಾಚಿಗೂ ಕತ್ತತತ್ತ್ವ ನಿಳ್ಳಿನ ಸಾಹಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲ ಬರಹ ಗಾರರಿಗೂ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮೈಳನ ಎನ್ನು ಪುಡೀ ಒಂದು ೧೯೬ಯ ಕೀರಿಸೇ ಲೇಖಕಿಯರಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಆಥವಾ ಆವರ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಸಾಟಿಯಾಗಿ ನಿಳಲಾರೆವು ಎಂಬ ಅಂತರ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಧ್ಯಯನ—ಅಳವಾದ ಚಿಂತನೆ—ಅಕ್ಕರ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತಿಳಿ, ಸಮೈಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೋನಗಳಿಂದ ವಿಶೇಷಿಸುವುದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೋದರಿ ತಪ್ಪಿ ಸಮ್ಮಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮೈಳನ ಮಾಡಿ 'ಹೆಂಗಸರ ಸಮಾರಂಭ ನಮಗೇನು ಕೆಲಸ?' ಎಂತಲೂ, 'ಇದೇನು ಮುಷ್ಟು ನಿಂತವರ ಮೇರವಡಿಗೆಯೋ?' ಎನ್ನುವ

'ನಾಯ' (1)ರ ಮಾತ್ರಗಳೋ, 'ಅದು ಮಧ್ಯದೆ ಮನೆ ಸೆನಪಿಗೆ ತಡುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂತಲೂ, ಆಕಸ್ಯಾತ್ ಸಭಿಗೆ ಬಂದರೂ ಮುಂದೆ ಕೂತು ಮುಸಿ ಮುಸಿ ನಗುವಾಗೇ ಅಗುವ ಮಹಿಳೆ ಸಮೈಳನಗಳ ಅಗತ್ಯ ವಾದರೂ ಸ್ವಾದಿ?

ಮಹಿಳಾ ಸಮೈಳನ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ಮಹಿಳೆ ಬರಿದ ಕೃತಿಯ ಚಟ್ಟಿಂಬಿ ಅಗಬೇಕೆ? ಒಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಚಟ್ಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಂರ್—ತರ್ಕ, ಆಧ್ಯಯನ ಇದೆ ಎಂದಾಗ ಎಲ್ಲ ಕೊಂಕು—ಕುಹಕದಾಚಿಗೆ ತ್ರದ್ವಿಯೋಂದೇ ಉಳಿಸಿ ಕೊಂಡು ಇತರರೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಾಗೆ.

ಆಂಥ ಯಾವ ಸಾಧಕ ಪರಿಸಾಮನಾನ್ನು ಮಾಡಿಸದೆ ಈಗರುವಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮೈಳನಗಳಾದರಿ ಸಮಾನತೆಯ ರಬ್ಬ ಆಥ ರಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ದ್ವಾರರು ಅಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸದ ಪರಿಸಾಮನಾಳಿಗೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಬೋದ್ದಿ ಸಮಾನತೆಗೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಾಗ ಉಳಿದವು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

● ವಿಜಯಾ

ಹೊನ್ನಮ್ಮೆ ಪರಂಪರೆ

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ನಿಖಾರ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಹಿಳೆಯಿರಿಗೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೈಳನಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಗಳು ಆಗತ್ಯ ವಿಳ್ಳಿ; ಈಗಲೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಸರ್ತು ಆಕಾಡೆಮಿ ಆಥವಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಪುರುಷರೊಂದಿನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟ್ಟಿನಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೋಷಣೆಗೆ ಸಾವಿರಾರು ವಷಗಳಿಂದ ಗುರಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಗ್ಗಾಡಿದ್ದರೆ, ತನ್ನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಸಾಮನಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಹೇರಾಡಲು ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬು

ದನ್ನ ಮರಿಯಬಾರದು. ದಲಿತರು ನೇಲು ಕಾಳಿಯ ವರ್ತಿಗಳನ್ನೆ ಹೀಗೆಂಂದು ತಮ್ಮ ಶೋಷನೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದರ ಫಲವೇನೇಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದರೆ. ಆನಾತಗಳಂದ ವಂಚಿಕರಾದ ಪನ ತಮ್ಮದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸುಂಪು ರಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋರಾಡಿ ನಾಗ್ಯ ದೂರಕೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೋರಾಟದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಜನ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬುದೂ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಈಗ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಲೀಖಿಕೆಯರ ಸಂಖೆ ಸಂಸೀಗಳ ಗುರಿ ಕೀರಾ ಸೀಮಿಕವಾಗಿದ್ದು, ಆನರಿಂದ ಈ ಬಗೆಯ ಹೋರಾಟ ಸಾಧ್ಯವಾದಿಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಂತಿ. ಮಹಿಳಾ ವಿಮೋಚನೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕರಾರಿ ಕವಯಿತ್ರಿಯರು, ರಥೆ ಕಾದಂಬರಿ ಕಾಳಿಯರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬರಹಗಾರರ ಒಕ್ಕಾಟಿನ ಮೂದ್ರ ಸಾಹಿತೀಗೆ, ದಲಿತರ ಹೋರಾಟವು ದಲಿತ ಸಾಹಿತಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಪ್ರತ್ಯೋದನೆ, ಚಾಲನೆಗಳು ಅಧ್ಯತವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಹಲವಾರು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ತರುಗಳ ಸಾಹಿತಗಳು ಈ ಮೂಲ ದಿಂದ ಕಸುವು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರು. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಜ್ಞಾಲಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹುಟ್ಟಿಲು ತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ‘ಹದಿಬದೇಶು ಧರ್ಮ’ದ ಹೊಣ್ಣಮ್ಮನ ಪರಂಪರೆ ಮುಂದು ವರಿಯುತ್ತದೆ.

● ಕ. ಮರುಳಿಸಿದ್ದಪ್ರ

ಸುಮಾನಕೆಯೆ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಆವರಿಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಮ್ಮಾನ, ಸತ್ರಕ, ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ, ಕಥಾಸ್ವಧೀ, ಸಂಘ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಂದು ಆವಳಿಸ್ತು ಮಾರಾಟ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಪೃಶ್ಚಿತ್ತ ನಮ್ಮ

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆದನ್ನೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ದೇವಂಸ್ತೇ ಸಹಿಸುವ ಜಾಗಾತನ. ಈ ಉನ್ನದ ಸೂಚಿತ್ವಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಕಿಯರು. ಈ ಒಂದೊಂದನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಬುಕೀಲಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಿಯೇ ಆವಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮಾರಕವೆಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾದಿತ್ತ.

‘ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ’ ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಸಂಖ್ಯಾ. ಮಹಿಳೆಯರದೆನ್ನುವ ರಾರಿತ್ಯ ಆದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾನದಂಡ ಬರಬಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ದೇವಂಸಲ್ಲಿ ‘ಮಹಿಳಾ ವರ್ಷ’ ದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡ ರ್ಮತಿಗಳು ಲೀಕ್ಕು ವಿಷ. ಹೋತ್ತಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಈ ಲೀಖಿಕೆಯರ ಬರಬ ಕಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ದೇಗೆ ಮಾರಕವೆಂದು ಅಂವಾದಿತ್ತ.

ಮಹಿಳಾ ಮುನ್ನಡಿಗೆ ಪರಿಸಹ್ಯ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳು ಆನೇಕ. ಆದರಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದೂ ಒಂದು. ಆದರೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರೆ ಹೆಚ್ಚನವು ನಿಖರವೂ, ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ಣವೂ ಅಳಿದೆ ಕೇವಲ ವಿವಾಹತ್ವಕ್ಕ ವಿವಯ ದೂರವಾಗುವ ಕಳವೆ ಕೃತಿಗಳು.

ಪ್ರತಿಕೆಗಳಿಂಥ ಪ್ರಧಾನಶಾಲಿ ಮಾಧ್ಯಮ ‘ಮಾಸಾಂಪ್ರೇರಿಂಗ್’ ಹೆಸಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮಹಿಳಾ ಕಾದಂಬರಿಗಳಿಂದ ಆದು ವೈವಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಎರವಾಗಿದೆ. ಸಾಲದಕ್ಕೆ ಮಹಿಳಾ ಸಂಚಿಕೆ, ಕಥಾಸ್ವಧೀಗಳ ಮೂಲಕ ಎಂಥ ಬರಹವೂ ಬೆಳಕು ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನವು ಬರಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಶಕುರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಮಧ್ಯ ಬದಗಿಬಂದ ಮುನ್ನಡಿ ರಚಿತವಾದನ್ನು.

ಈ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಮರ್ಶೆ ಕೂಡ ಆತ್ಮೋಗುಕೆಯೋ, ಅತಿ ತೆಗೆಳಕೆಯೋ ಆಗಿ ಸರಿಮಾಡ ವಿಶೇಷಣ ಸಹಿತುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಯನ್ನು ಸಂಯಾಗ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮನೋಭಾವವೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ.

ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿಂತ ನೀರಾಗದೆ ಆದಕ್ಕೆ

ಯೂನ ಬಾಲನ್ ಸರ್ವೀಸಾದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಈ ಕ್ರಮೀ
ರಕ್ತಿಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

‘ಮುಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಸ್ತಾ’ಗಳು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ
ಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥಾಗಳು. ಎಲ್ಲರೂ ದಿನೆ
ಸ್ವರ್ಧಾಗಳು ವರ್ದಿಯುವ ಪ್ರತಿಸ್ತಾ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿರೋ
ಖಿಲಬಣಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯಕ. ಲಿಂಗಭೇದಪ್ರಾಯ
‘ಇಂಡಿಯನ್ ಮುಡೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರತಿಸ್ತಾ ಕಾ ದಿನೆ
ಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುತ್ತಮು. ಈಂದಿದೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾ
ಪ್ರತಿಸ್ತಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೇ ಸಂದಿದೆ. ಆದರೆ ‘ಕ್ರಿಸ್ತ
ನೇತ್ತಿ’ ಎರಡು ವರುವಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವ
“ಪತ್ರಿಕೆಯರ ಪ್ರತಿಸ್ತಾ” ನಿಜವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯರಲ್ಲಿ
ಸ್ಥಳದ ರೇಮ್ಮೆ ಬೇಕಿಸುತ್ತದ್ದಿಃ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 200ಕ್ಕೂಂತ
ಹೆಚ್ಚು ಪತ್ರಿಕೆಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಆ
ವರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬೇಗೆ ಒರಿದವರು 50 ಜನ ಎದ್ದರೆ

૨૦૮

ರೇಖೆ ಪರ್ವ ನನ್ನ ಗೀರುತ್ತಿಯೊಬ್ಬು ಏ ವಾಡ ಎಚ್ಚೆ ಇದನ್ನು
ಪಡೆದುಕೊಂಡು. , ಬ್ರಾಹ್ಮಂಕೈಣಂದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು
ಶ್ರುತಿ ಇವರಿಗೆ ಗಂಡನಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ ಹಿಂಸೆ ತಡೆಯಲ
ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ರೈಲ್‌ನ್ನೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ತನಗೇ ಗಂಡ
ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಗೆ
ಅರಧೀಕರಿಸಿದ ಎನಿಯ. ನಮ್ಮ ಮನೇಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು
ರೈಲ್ ಆಗ ಆವೇನ್ನೇ ದೂರುತ್ತಿದ್ದರು : “ನಾಲ್ಕು ರಾಸು
ಸಂಪಾದಿಸಿಕ್ಕು ಕುರು ಮಾಡಿದ್ದೆ ಸಾಕು ಈ ಮುದುಗಿಯರ
ತಲೆ ನಿಂತಿ. ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊಂದಿಕೊಂಡು
ಹೋಗಕ್ಕು ಆಗಲ್ಲ,” ಎಂದು. ವರ್ಕೆಲರಾದ ನನ್ನ ಪತ್ರ
ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುವುದು: “ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿಸಿ
ಕೇಸುಗಳೇ ಹಾಗೂ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿಯುವುದೇ
ಉದಕ್ಕೆ ಮುಕ್ಕು ರಾಜೀ.

ಇದು ಎಪ್ಪರಮ್ಮೆಗೆ ಸಿದ್ಧಿ ? ತನ್ನ ಅನ್ನ
ಸುವಾಡಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಬ್ಬಾಗು ಶಕ್ತಿಯಿರುವ ಹೊಗ್ಗು ತನ್ನ
ಉಟ್ಟಿರ್ಕಾಗೀ ಗಂತಸನ್ನ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕೆಲ್ಲ, ನಿಡ.

ದೇಶಿ ಭಾಷಾಂತರಿ ರಳಸುವವರೂ ಶರೀರ,
ಹೀಗಾಗೆ 15-20 ಲೈಟ್‌ನಗೆಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಿಸ್ತಾರವು
ಪ್ರತಿ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದು ‘ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ’
ಎಂದು ಮಿಡಿಯನ್‌ನ್ನು ಉಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ
ಬಹುಮಾನದ ನೋತ್ತು ಆಜಾರ್. ಒಂದು ೧೯೫೫ರಲ್ಲಿ
ಇದು ಉಟ್ಟಿರಿಗಂತ ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಬೇಕಿರ್ದರೆ ‘ಮಹಿಳಾ
ಪರ ಲೈಟ್‌ನೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಲಿ. ಅದರೆ
ಲಂಗಫೀಡ ಬೇಡ. ಕಾಗಣ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿರುವ ‘ಶಾಶ್ವತ
ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ’ ಇಂಥ ಮಹಿಳೆಂದ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗೇ.

ಹೀಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವೇದಿಕೆ, ಪ್ರತಿಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥು
ಕೊಡುಪುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲಿ ನವುಗೇ ಸಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳದ್ವಾರ
ದುಣಾಮುವಣ್ಣ.

ଗେଡ଼ା ଶାମି

● ವಿ. ಎ. ರಾಜಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಬ್ಯಾನಜ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಪಾಟಿ ಅರೇಂಡ್ ಮಾಡೋದು ಅಂದೆ, ಆ ಜೂಲಿ ಯಿಂದ ಕರಿಯಬೇಕು. ಬ್ಯಾನಜ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ತೋಪು ಅವಳು. ಅಮೇರಿಕಾ, ಸ್ವೀಡನ್, ಸ್ವಿಟ್ಚರ್ಲೆಂಡ್, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಗೆಸ್ಟ್ ಬಂದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಈ ವಾರ್ತೆ ಅಂಡ್ ಬಿಕ್ ಅರೇಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೋಡಿ ಹೋಸ್ಟೆಸ್‌ಗೆ ರಂಗ್ಲರ್ಟ್‌ ಹೇಳೇ ಹೋಗೋದು. ಜೂಲಿ ಜೂತೆ ವಾಟ್‌ ಅಂದೆ ರಾತ್ರಿ, ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮನೆಗೆ ಬರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ನಾನು ಕೆಳಗೆ ಬಂದು ಸೋಡಿದ್ವೆ ಈರಾಸಾಮಿ ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ಸಿಗರೀಟ್ ಸೇಡುತ್ತಾ ಕುಳಿದ್ದು. ಅದೇನು ಆಹಂಕಾರ.— ಕಾರಿನ ಬಾಗಲು ಸಹ ತೆಗೆಯ ರಿಲ್ಲ ಅವನು. ‘ಇದೇನು ಇನ್ನು ಹೋತ್ತು: ನನಗೆ ನೇಟಿಂಗ್ ಅರೊಯಿನ್ನು ಕೊಡ್ತಿರಿ?—’ ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿದ. ಜೂಲಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಜೋರಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಂದಿರ್ದಿಂದ ತೆಪ್ಪಿಗಾದ. ಮನಸ್ಸಾ ಬಾಲನ್ ಸದ್ರ್ಯವರ್ ಈರಾಸಾಮಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ.

ಅದು ಹೋಗಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾರನೆಯ ದಿನ 8.45 ಅದರೂ ಅವನು ನಾಡತ್ತೆ. ಸಮ್ಮು ನೀತೂ ಬಿವಾ ಕಾಟನ್‌ಗೆ 9 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಸಮ್ಮು ಅಡಿಗೆ ಹೆಂಗಸು ವಾಲಿ ಬ್ರೇಕ್‌ಫಾಸ್ಟ್ ರೆಡಿ ಮಾಡೋದು ಜೇರಿ ತಡ. ಈರಾಸಾಮಾನೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಕೇಳಿ ಅಭ್ಯಂಟ್ ಅದ್ದೆ ನೀತೂ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಜಾಕೋಬ್ ಜೂತೇಲಿ ಕಳಸೋಣ ಅಂದ್ರೆ ಸಮ್ಮು ಡಾರ್ಫಿಂಗ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕ್ತಿ ಬ್ರೇಕ್‌ಫಾಸ್ಟ್ ಮಿಂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಅವನಿಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರುಕ್ಯೂನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಂತೆ. ಈ ರಿಕ್ಲೂಗಳನೆಯಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಬಹಳ ತರಲೆ ಅಂತೆ. ಡಿವೆಂಡಬಳ್ಳಾ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಸೋರ್ಟನ್ ಬಿವಾ ಕಾಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ತ್ರೇಚ್. ಸ್ವಾಲಷ್ಟು ಎನ್ನು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಸಡಿಸುತ್ತಿರೆಂದರೆ, ಲಾಸ್ಟ್ ಯಿಯರ್ ಹೇರೆಂಟ್‌ನ ಗೆಟ್ ಟುಗೆದರ್ ನಲ್ಲಿ ಏದು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾವ ಹೇರೆಂಟ್‌ ಅಥವಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಬಿಳ್ಳಿಲಿಲ್ಲ. ಅದೆನ್ನು ಇಂಡಿಸೆಂಟ್! ಅದೇ ಷ್ಟೂಲಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಅಂತ, ಯಾರೋ ಗುಣತೀವರ್ ಅಂತ. ಗುಟ್ಟಿಗುಟ್ಟಾಗಿ

ಎಲ್ಲಾ ಹೇರೆಂಟ್‌ಗೂ ಹೇಳ್ತು ಇದ್ದು: “ಈ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್‌ ಬಹಳ ಮೇಸ್”, ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ, ಅಂತ. ಸಮ್ಮು ಹೆಚ್ಚಿಂಡೂ ಆದೇ ಹೇಳ್ತಾರೆ: “ಈಚೀಟಿಗೆ ಈ ಎಂಬಾಯಿಸಾಗಳಲ್ಲಿ ಎಧಿಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲ, ಏನೇನೋ ದಿನಾಂಕ ಮಾಡ್ತಾರೆ, ವರ್ಕ್ ಮಾಡೋಲ್ಲು”, ಅಂತ. ಹೀಗಾದ್ದೆ ನೇರನ್ ಗತಿ ಏನು? ಅಲ್ಲ, ಟ್ರೈಂಟಿ ಫಸ್ಟ್ ಸೆಂಚುರೀಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಮಾಡನ್‌ ಆಗ್ನೇಕು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಡೇಶನ್ ಬೇಗ ಸಡಿಸಬೇಕು, ಪ್ರೋಡಕ್ಟನ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಅಂತೆಲ್ಲ ಸಮ್ಮು ಯಂಗ್ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಮುನಿಸ್ಪೆರ್ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಎಂಬಾಯಿಸಾಗೆ ಏನು ಬಂದಿದೆ? ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹೇಟ್ರೆ ಎಂಟಿಸಂ ಬೇಡನೆ? ಸಮ್ಮು ಕ್ಲಬ್‌ನಿಂದ ಹೋತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಆಗ್ನೇಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳೆದ ವರ್ಕ ಹದಿನೇಳು ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಲಟರ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡಿದೆವು. ಎಂಬಾಯಿಸಾ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅದೇನೋ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಕಾನಾ ಫರಿಸ್ಟ್, ಅದೂ, ಇದೂ ಅಂತ ಸೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡೋದು! ಅದಕ್ಕೇ ಸಮ್ಮು ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳ್ತು: “ಸಮ್ಮು ನೇರನ್ ಡೆವಲಪ್ ಅಗಬೇಕಾದೆ, ಸಮ್ಮು ತಹ ವಾಲಂಟಿನ್ ಸೋತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ವರ್ಕಸಿಫಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಈಗಲೂ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳೇ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಫೌಂಡೇಶನ್‌ನ್ನು. ಸಮಗೆಲ್ಲ ದುಡಿದು ದುಡಿದು ಎಷ್ಟೇ ಸ್ಟ್ರೀನ್ ಆದರೂ ಸರಿ, ನಾವು ಕಮಿಟಿಡಾ ಆಗ ನೇರನ್ ಗೋಸ್ಕರ ಸ್ಯಾಕ್ರಿಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಬೇಕು,” ಅಂತ. ●

ಎಂಟಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೆಯೂ?

ಬೀಳಗ್ಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಗಂಟೆ ಹೊಡಿದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಾಗುತ್ತೆ. ಏಳು ಗಂಟಿಗೇ ನಿಲ್ಲುವ ನೀರು. ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿ, ಸ್ವಾನ ಮುಗಿಸಿ, ತಿಂಡಿಯಾಗಬೇಕು. ಇವರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆರು ಮುಕ್ಕಾಲಿಗೆ ಆಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಏಳು ತ್ವಾರೆ—“ಟೆನಲ್ ಎಲ್ಲ, ತಟ್ಟ ಕೊಡ್ತಿಯಾ” ಅಂತ ನೂರು ಬಾರಿ ಕೇಳಿದು. ಆಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನುಕ್ಕಿ ಸಂಗೀತ

ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ, ಆದರೂ ಬೇರೆ!

ನೇಮನಾಗೋಸ್ಕರ.....

ನೆನ್ನ ಒಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಸಂಕೋಚ. ಕ್ಲಾಬ್ ಮಾಟ್‌ಗುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡೀ ಕೊಡತು. ಸಮಾಜ ಸೀವೆ ಮಾಡುವ ಯಾವ ಮಹಿಳೆ ತಾನೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಹೊಗೇಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ? ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಸಮ್ಮ ಕ್ಲಾಬ್‌ನ ರಾಯ್ ದತ್ತಿರ್ ರೀಟಾ ಅಸಾಧ್ಯ ಧೈರ್ಯವಂತೆ. ತನ್ನ ಕಾಯ್ ಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿಗಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳತ್ತಾಡಿ. ಅನಳ ಹಾಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಬಿಟ್ಟು ದಂಗೂರ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪವುದು ನನ್ನಂದಾಗಿ.

ಇಂಥಿಗೆ ಸಮ್ಮ ಕ್ಲಾಬ್‌ಗಳ ಭಾಯಿಯೇ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಆ ರಾರಣಿದಿಂದಲೇ ನಾನು ಕಳಿದ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲ ಕ್ಲಾಬ್‌ಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಎಂತೆಂತಹವರೂ ಈಗ ಆಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಳಿದ ವಾರ ಒಂದು ಮೋಜನ ಪ್ರಸಂಗ ಜರುಗಿತು. ಕ್ಲಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆದಿ ತರುವ ಬಿಂಕದಿಂದ ಸೆಟಿದು ಕುಡುಕೊಳ್ಳಲ ಆ ಹೇಳಾಯಿಧನ್ ಆವರ ಹಂಡತ ದುಕ್ಕಿಗೆ 'ಸಿದ್ಯಾನೋ ಅಂದರೆ ಯಾವ ದೇಶದ ಪಾರ್ಶ್ವ' ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರು! ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವರೆಲ್ಲ ಫೋಲ್ಡೆಂದು ನಕ್ಕಾಗ ಅವರ ಕಣ್ಣನಿರ್ಣಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕಿಂಗ್ ಡೊನೇರನ ಸ್ವಾಧ್ಯಾ ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಿ ಬೆದರಿಕೆ

ಹಾಕ ಹೋದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಅವಮಾನವಾಯಿಕೆಂದು ಹೇಳಿಗೆ ಅವಳ ದ್ರೃವರ್ಗಿಗೆ ಹೆನ್ನಾಗಿ ಬೈಗುಳ ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಮವರ ಜೊತೆ ಸದಸ್ಯರೂಗಬೇಕಾದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ವಾವ ಮಾಡಿರಬೇಕು! ಜೊತೆಗೆ, ಕ್ಲಾಬ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ನನು ಪ್ರಮೋಜನ?

ದ್ರೃವರ್ಗ ಆಂದರೆ ಕ್ಲಾಬ್ ದರ ಬಾತು.— ಈಗೇಗೆ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಜಂಖ್‌! ಕಳಿದ ವರ್ಷ ಸಮ್ಮ ದ್ರೃವರ್ಗಾರ್ ಸ್ಪೇಕ್ ಅಂಟೋನಿ ಎಂಬೊಬ್ಬಿಸ್ಟ್. ಸನ್ನ ಮಗಳು ಅವಿತಾ ಒಂದು ದಿನ ಆವನಿಗೆ ಸಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಬ್ರೀಡ್ ಅಂಥ ಜಾಮ್‌ ಕೊಡಲು ಹೋದರೆ 'ಸನಗೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೇಕೆಳ್ಳಿ', ಎಂದು ಎಗರಂಡಿದ್ದು. ಯಾವಸೂ ಮೂರು ಕಿಂಗ್ಲಿಂಗ್ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿಯವು ದಿಳ್ಳಿ ಕಾರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಂಬಿ ಹಾಳುಮಾಡಿ ಪರಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಿಕೆಯ ಜನರೇ ಇಲ್ಲಿ ಈಗನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ! ಮೂರು ಕಿಂಗ್ಲು ಉಳಿದರೆ, ಅಬ್ಬಾ, ಅದೆಷ್ಟು ಕಾಟ ಕೊಡುತ್ತಾರಿ! ಕಳಿದ ವರ್ಷ ಸಮ್ಮ ಕರಾಸಾಮಿ ಎಂತಹ ಕೈಕೊಟ್ಟು.— ಹಳ್ಳಿರದು ವರ್ಷ ಸನ್ನ ದ್ರೃವರ್ಗ ಆಗಿದ್ದ ಆವನು. ಅದೇನು ಕೇಡುಗಾಲ ಬಂಹೋ ಆವನಿಗೆ.

ಶೀಲಾ ಭಾರ್

ಒಂದು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ನನ್ನೊಂದನೆ ಜಗತ್ ಮಾಡಿ, ಕೆಟ್ಟಿದ್ದು ಬೈದ್ಯ ಆವಮಾನ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲೋ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದೆ. ಇದೇ ದಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಜಾರಾಗಿರುತ್ತದೆಲ್ಲ ಅಂತ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಧಿಯೇಟಿರ್ಲೋ ಕ್ಲಾಬ್‌ನೀ ಇಲ್ಲ ಕಾಸ್ಟ್ರಿಂಗ್‌ಗೋ ಹೋಗುವುದು ನನ್ನ ರೂಢಿ. ಕಲ್ಪರ್ಲೆ ಲ್ಯಾಫ್‌ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಟ್ರ್ಯಾಲಿಂಟ್‌ ಇದ್ದೂ ಏನು ಪರಯೋಜನ! ಆ. ಪಿ. ವಿ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಗ್‌ನು ಏನೇನೂ ಹೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಬಿ. ಬಿ. ಸಿ. ಯರು ನೋಡಿ, ಹೇಗಿರುತ್ತೇ! ಒಳ್ಳೆ ಎಜು ಕೇಟಿವ್‌ ಅವು. ಅಮ್ಮೆ ದೆಮಾಕ್ರಸಿ ಇಲ್ಲಿದ ನಮ್ಮ ಡೇರ್ಡಲ್ಲಿ ಪಿ. ವಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತೇ ಅಂತ ಸಂಗಂತೂ ಗ್ರಾಹಂಟಿ. ಅದಿರಲಿ, ಆವತ್ತು ಕರಾಸಾಮಿ ಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಟಾಟ್‌ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಟ್‌

ಮಣ್ಣ - ಕಾಂಕ್ರೆಟ್ ಹೊರೋಡು

“ಚೆನ್ನಿ...”

ಒ! ಅಗ್ಗಿ ಕೋಟಿ ಕೂಗಿದೆ... ಕೆಂಪಿ ಶಂತಿದಾರ್. ಅಳ್ಳಲ್ಲಿ ಹಂದ ಹೊದಿಗೆ ಸಂಸ ಗುಣಿಸಿಲಿನಂದ ಹೊರ ಬಂದಾಗ ನೇರಿ ಹೊರಿ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿಗೆ ಖಡಿದು ಹೊರಟಿತ್ತು. ಜಣಿ, ಮತ್ತಿ ಏನೇ ಬರಲಿ ನೀರಂತೂ ತುಂಬಬೇಕೆಂಬು? ‘ನಾನೂ ಗಂಡಸಾಗಬಾರದಿತ್ತು? ಮನೆಕೆಲಸ, ನೀರು ಹೊರೋಡು ಏನೂ ಇರ್ಲಾ, ಇಲ್ಲ. ಕೂಲಿನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಗ್ಗಾತ್ ಇತ್ತು....’ ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಿಗೆ ನಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಅನ್ವಿತ ಇಡೀ ಸೊದಲಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ.

ನೀರು ಕುಂಬಿ ಮುಖ ಹೊಳಿದು ಒಲೆ ಯಜ್ಞದರೂ ರಂಗ ಮಿಸುಕಾಡಲಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಿ ಸೊಯ್ಯ ಎಂದು ಈ ಕುಡಿವಾಗಲೇ ಆನನ್ದ ಏಳಿದೆ. “ಎದ್ದೇನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ? ಮನೇಲಿ ಆವನಿಗೇನು ಕೆಲ್ಲಿ ಇದೆ?” ಈ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆದ ಚಟ್ಟ. ಯಾರ್ಥಿಲಿ ಇದೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿತ್ತು?

ಮುದ್ದೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮನು ಕಿರ್ಣಿದಿತ್ತು. ‘ಉನಿ ನೋಡು ಅದನ್ನು, ಮನ್ನೆ ಕುಂತ್ಯಂದ್ರೆ ಅಯ್ಯು?!” ಒಲ್ಲಿದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ರಂಗ ತಮ್ಮ ಮೂರು ಕಿಂಗಳು ಮನುವನತ್ತ ಹೊಡಿ. ಚದ್ದಿ ಜೀಬನಿಂದ ತಂಬಾಕು ತಿಗೆದು ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ. ಫಾಟಿಗೆ ಮನು ಅರಚಿತ್ತು. ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಿ ಕೂಗಿದಳು: “ಮಗೀತಾವ ಏನಾ ಮಾಡಿ? ಅಂಗೇ ಎಹ್ಹಾ ನೋಡುವಾ.” ಭಿ! ಇದೊಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಎಂದು ಸೋಣಗುತ್ತಲೇ ರಂಗ ಮನೂನ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ. “ಇದ್ದಾರಿಗೆ ಬೇಕಿತ್ತು? ಇದು ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದ್ ಕಿಂಗ್ ಇಲ್ಲಿರಾ ಚೆನ್ನಿ ಕೂಲಿಗೆ ಬಿಂಳಿ. ನಂಗೆ ಬರೂ ಕೂಲಿ ಕ್ಷಮೀಗೆ ಸಾಲ್ಪು... ಅಗ್ಗೀ ಏಕ್ಕಿ... ಪಕ್ಕದ ಅಜ್ಞೀ ಹತ್ತು ಬಿಂಧಿ ಇಂಷ್ಟ್ರಿಯ್ ಅಂತ. ಒಂದೇ ಹಟ್ಟ ಮನು ಜೀಕೊಂತ... ಮನ್ನಿಯನ ಹೆಂಡಿ, ಮಾಡ್ಯಿಲ್ಲಾವ್... ಅವು ಅದೃಷ್ಟ ಸೆಟ್ಟಿಗಾ ಇಲ್ಲ. ಸತ್ತು... ಅದಕ್ಕೆನು... ಮನ್ನಿಯಂಗೆ ಪೂಗಿದಸ್ತಾದ ಹೆಣ್ಣು ಗ್ರಿಲ್ಲಾವ್...” ಓರುತ್ತಿದ್ದ ರಂಗನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚೆನ್ನಿ ಕುಡಿವಾಡ ಹಾಕಿ

ಎಳಿದಳು: “ಬಾ ಮುದ್ದೆ ಆಯ್ಯು.....ಯಂತ್ರಿಕ್ಕೆ ಆಜರಾಗು ಅಂತ ಹೇಳಿಸ್ತೇ ಮೇಸ್ತಿ....”

“ಅವನಾ” ಗಂಟೀನು ಒಯ್ಯು.... ಎಂಜನಿಯರ್ ಸಾಹೇಬು ದುಡ್ಡ ಕೊಟ್ಟಿರ ನಮಗೆ ಕೂಡಾಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಂತಾನೆ ಬೋಿಸುಡಿನುಗ....”

ಚೆನ್ನಿ ಬುಕ್ಕಿ-ಮನು ಸಮೇತ ಸರಸರ ಕಾಲು ಯಾಕಿದಳು. ಆವರ ಕೇರಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲ ಕೆಲಸದ ತಾಂತ್ರಿಕ. ಹೊದ್ದು ಎರಡಂತಹ್ನಿನ ಮನೆ ಸಿಮಾಣಿ ಕಾರ್ಯ.... ಮನೆಯ ಬಂದೊಂದು ಕೋಟಿ ಕೆಲಸ ಮನುಗಿ ದಾಗಲೂ ‘ನಮ್ಮೆ ಇಂಥ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ರಾನ್ ಇದ್ದಿದ್ದೆ’ ಎಂದು ಕನಸು ಕಾಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಭವ್ಯ ಬಂಗಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಚೆನ್ನಿಗೆ ಮಣ್ಣ ಹೊರುವುದಷ್ಟೇ ವಾಸ್ತವ. ಉಳಿಡಿಲ್ಲ ದೂರದ ಚೆಟ್ಟಿ....

ಭಾರತಿ

ಜತ್ತಿರದ ಮರಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟಿಕಟ್ಟಿ ಮನೂನ ಮಲಗಿಸಿದಳು. ಇಲ್ಲಿ ಮಿಂದಾದ್ದು ಇದೆ. ಹೊದೆ ತಿಂಗಳು ಆ ಫ್ರಾಕ್ಟರ್ ನಿಮಾಣಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮನೂನ ಮಲಗಿಸಿ ಮಣ್ಣ ಹೊರಲು ಹೊಗು ಶ್ರದ್ಧಿಸ್ತಿದ್ದಳು. ಏಹ್ಹೋ ಬಾಂ ಮನು ಆಸ್ಟ್ರಾಸ್ಟ್ರೀಲಿಯಾ ಆನಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮುಲಾ ಜಿಲ್ಲದೆ ಕೂಲಿ ‘ರಟ್’.

ಕೆಲಸ-ಕೂಲಿ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ತಾರತಮ್ಯ. ಗಂಡಾಳಾದರೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಲಸಬಹುದು, ಕಟ್ಟಿದ ರಟ್ಟಿ ಬಹುದು. ‘ನಮ್ಮೆ ಬರೀ ಮಣ್ಣ, ಕಾಂಕ್ರೆಟ್ ಹೊರೋಡು-ಗುಡಿಸೋಡು. ಗಾರೆ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಆದೀ ಕರಣ ಮುಟ್ಟಿದ್ದೆ ಮೇಸ್ತಿ ಎಗರಿ ಬೀಳ್ತಾನೆ.... ಸದಾ ಹೆಣ್ಣಾಳತ್ತ ನಿಂತಿರೋಡು. ಹರಿದ ಕುಪ್ಪಸದತ್ತ ಕೂಲಾ ಹಾಕೋಡು.... ಇದೇ ಅವನಾ ಕೆಲಸ.’

ಮನು ಆಳಹತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಲು ಕುಡಿಸಲು ಹೊದರೆ ಹಿಂದೇನೇ ಒಡಿಬಂದ ಮೇಸ್ತಿ.... ‘ಏಯ್ಯಾ, ಕೆಲ್ಲಿ ಮಾಡು. ನ್ನಿಂಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡೋಡು ಮನೂ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಿ ಇಡಕ್ಕಲ್ಲ’ ಎಂದು ಕಣ್ಣ ಮಿಟ್ಟಿಕೊ

ತಾನೇ ಹೋಮಗ. ಅವನಿಷ್ಟನ್ ಕೇಳಿ ರಂಗ ಒಡಿ ಬಂದ. ‘ಇದೊಂದು ಅನುಮಾನ ಪರಾಬಿ... ಗಂಡಷರ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದ್ದೆಸಾಕು ಓಡಿಬರ್ತದೀ! ’

ಅಭ್ಯಾ! ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಸಾಹೇಬ್ ಬಂದು... ಈವಕ್ತು ಬಟ್ಟವಾಡೆ ಅಲ್ಲ... ಇವನೊಬ್ಬ ಕೆ. ಡಿ. ಸದಾ ಹಲ್ಲು ಕಿರೀತಾನೆ ಇರ್ತಾನೆ... ಕೊಡ್ದೋ 10ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಗೆ ದಿನವರೀ ಕೆಲ್ಲು. ಗಂಡಾಣಾದೇ ಇತ್ತೀಚ್ಚು 15ರೂಪಾಯಿ.

ಬಟ್ಟವಾಡೆ ಆಯ್ದು, ಆದರೆ ರಂಗ ಎಲ್ಲಿ? ಚೆನ್ನಿ ಹುಡುಕುವ ತಾರ್ಸ ಪಡಲಿಲ್ಲ. ‘ಗಡಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿರ್ತಾನೆ, ವಾರದ ಕೂಲಿನ ಯಾಕ ಬರ್ಷೀಳಲ್ಲಾ! ನನ್ನ ಕೂಲಿ ಮನೇಗೆ, ಅವನ್ನ ಕೂಲಿ ಗಡಂಗಿಗೆ... ಮನೆಹಾಳ ಚಟ್ಟಿ! ’

ಚೆನ್ನಿ ಮಗೂನ ಕಂಕಣಲ್ಲಿ ಇರುಕೆ ದಾಖುಗಾಲು ಯಾಕಿ ಚೆನ್ನಿ ಮಗೂನ ಕಂಕಣಲ್ಲಿ ಇರುಕೆ ದಾಖುಗಾಲು ಯಾಕಿ ದಳು. ‘ರಾಗ, ಕಾಳು, ಉಪ್ಪು, ಬೆಳ್ಳ, ಎಣ್ಣ... ಇನ್ನು ಮಗೂಗೆಲ್ಲಿ ಆಂಗಿ? ’

ಇದೀನಾ ನಿನ್ನ ದಿನದ ಕೆಲವು ಆಂಡೆ. ದಿನಪ್ರತಿ ದುಕಿದಿದ್ದರೂ, ಧೂಕು-ಆಯಾಸ ಕಾಣುವಂತಿದ್ದರೂ ನಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದ ಚೆನ್ನಿ “ಎಳ್ಳಿವಾಪ್ಪ ಮುಗ್ಗಿತದೆ ಕೆಲ್ಲು? ಈ ಕೂಲಿಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೊತ್ತು ಓಗ್ಗೀಕು... ರಾತ್ರಿ ಆಡಿಗೆ... ” ಮನೆ ನೆನಪಿಸಿದ ಒಮ್ಮೆತ್ತದ್ದು ಚೆನ್ನಿ ಹತ್ತಿರ ಕೊನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಕಿದೆ... “ಕೈಲ ಶಾಸು ಬಂದರೆ ಸಿನೆಮಾ? ” “ಹಾ... ಉಂಟು, ಬಯಾಸೆಕ್ಕು ಎಫ್ಫೋ ಬಂದಾವ್ಯಂ ಉಂಟು... ಮಗ ಬಂಡ್ಯೂಲಿ ನಾಲ್ಕಾ ಓಯ್ದು... ” ●

With best compliments from

**SUMITRA TEXTILES
PRINTERS**

43, KRISHOB GARDEN
PADMANABHA NAGAR
BANGALORE-560 070

With best compliments from

Premier Bookshop

**BOOKSELLERS & SUBSCRIPTION
AGENTS**
46/1, Church Street, Off M. G. Road,
BANGALORE-560 001

Phone : 577570

ಜೋತಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗಿರುತ್ತೆ. “ನನಗೇನು ಎಂಟು
ಕ್ಕೆಯಿದೆಯೇ? ಒಂಭತ್ತುಕ್ಕೆ ಮನೆ ಬಿಡ್ಡೇರು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ
ಎಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕು.....” ಎಂದು ನಿರಗಿಳವಾಗಿ ಪ್ರವರ
ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋದು ಕಲಿತಾಗಿನಂದ ಆತ್ಮಯೆ ಮುದ್ದಿಸೆ
ಮಗ ಚುರುಕಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆರು ವರ್ಷದ ರವಿಗೆ ತಾವೇ
ಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಎರಡರ ಪಾಪುವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಷ್ಟು
ರಲ್ಲಿ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ತಿಂಡಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಇವರಿಗೆ ಪ್ಲೇಟ್‌ಗೆ
ಹಾಕಿಟ್ಟು, ನಾನೂ ಆಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಾಡಿಸು
ತ್ತಲೇ ಎರಡು ತುತ್ತು ತಿನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಹೊಡಿದೇ
ಬಿಡುತ್ತೆ. ಆವಸರವಾಗಿ ದಬ್ಬಿಗೆ ಆನ್ನ ತುರುಕೆ, ಆಗದ
ದಿನ ತಿಂಡಿಯನ್ನೇ ತುಂಬಿ, “ಚೆಂಗ್‌ಗ್ರೇನೂ ಶಿಂದು, ಅದೇ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತಿನ್ನೇಕೇನೇ.....” ಇವರ ಗೊಣಗಾಟಾನ
ಕಿವಿಗೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ, ರವಿಯ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತದ
ಚೀಲ ದೇರಿ ಇವರೂಡನೆ ಕಳಸುವಾಗ 8.30 ಆಗಿರುತ್ತೆ.
ಶಂಡಿ ತಟ್ಟಿಯೆಲ್ಲಾ ಹೊಳೆದಿಟ್ಟು, ಸೀರೆ ಬದಲಿಸಿ, ಪಾಪು
ವನ್ನು ಕಂಕುಳಿಗೇರಿಸಿ ‘ಚೇಬಿ ಸಿಟ್ಟಿಂಗ್’ಗೆ ಧಾರಿಸು
ತ್ತೇನೆ. ಬಸ್ ಸ್ಟೋರ್ ಸೇರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂಥ
ಉದ್ದೋಷಸ್ಥರ ಹನುಮನ ಬಾಲದ ಸಾಲು. ಒಂದು
ಫೀರ್ಜ್ ತೆಗೆದುಬಿಡುತ್ತೇಕು, ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಎಗರಾಡೋದು
ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬಸ್ ಬಂದಿರು
ತ್ತುದೆ. ಕೂಡು ಎಲ್ಲೋ ಮಾಯವಾಗಿ, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ

ನೇಮಿಚಂದ್ರ

ದ್ವಂದ್ವ ಯುದ್ಧ ! ಅಂತೂ ಪರಾಡವೆಂಬಂತೆ ಹತ್ತುಕ್ಕೆ
ಅಭಿಸಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಮೇಜು, ಅದೇ ಕುಟೀ,
ಅದೇ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ಬದಲಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸ. ಇದರಾಚೆ
ಜಿಗಿಯಲು ಆವಕಾಶಗಳಿಧ್ಯರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು
ಸಾಧ್ಯವಣಿಗೆಲ್ಲ. ಹಿಂಜ್‌.ಡಿ. ಮಾಡಬೇಕು, ಮೇಲೇರ
ಬೇಕು, ಏನೆಲ್ಲ ಕಂಡ ಕನಸು, ರವಿ-ಪಾಪುವನ್ನು ಸೋಡಿ
ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ಮುಗಿದಿದೆ. ನಾನು ಪಡೆದ ರ್ಯಾಂಕ್,
ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನಮೃ
ಅಂಕಗಳನ್ನು, ಅಹಂತೀಯನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ
ಇವರಿನ್ನೇ ರವಿ ಹಟ್ಟಿದ ಮೇಲೂ ಮಡಾರಸ್‌ನ
ಪ.ಟ.ವ. ಗೆ ಯೋಗಿ ವೂರು ವಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜ್‌.ಡಿ.
ಮುಗಿಸಿ ಸೇರ ಸ್ವೀಂಟಿಸ್ಟ್ 'ಡಿ' ಹುದ್ದೆಗೆ ದಾರಿಬಟ್ಟು.

ಎಷ್ಟುದರೂ ಗಂಡಸರ ಕೆರೀಯರೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೇ ?—
ಎಂದು ಅಕ್ಕು ಪಕ್ಕದನರ ಸಾಂತ್ವನೆ ಬೇರೆ.

ಸಂಚೇ ವದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದೊಡನೆ, ಬಸಾಗೆ ಕಾಡು ನೇತಾಡುತ್ತಲೇ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ, ಬೇರಿ ಸೆಂಟ್ರಿನಿಂದ ವಾಪುವನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಸೇರುವ ವಷ್ಪರಲ್ಲಿ 6-30 ! ಇವರ ಕಾಖಾನೆ ಸನಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಬಿಟ್ಟುದ್ದು, ಕಾಖಾನೆ ಬಸಾನಲ್ಲಿ ಆರಾಮ ವಾಗಿ ಬಂದು ಆಗಲೇ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಪೇಪರ್ ಓದುತ್ತಾ ಕುಳಿತುತ್ತಾರೆ. “ಒಂದು ಲೋಟ್ ಕಾಡು ಮಾಡ್ತೀಯಾ” ? ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಆರಂಭವಾಗುವ ಬೇಡಿಗೆ ಕೆಂಡು ರೇಗುವುದುಂಟು. ಕಾಬಿ ಲೋಟ್ ಕೈಗಿಂಸುತ್ತಾ, “ರವಿ ಹೊಂ ವರ್ಕ ಸೋಡಿ, ಇನ್ನು ಟಿ. ವಿ. ಕುರುವಾಡೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟು ಓದುತ್ತಾನೆ,” ಎಂದು ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇವರು ಪೇಪರ್ ನಿಂದ ಬೇರೆಟ್ಟು ಮಗಣೊಡನೆ ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ರಾತ್ರಿಯ ಅಡಿಗೆ ತಯಾರಿ. ಅಡಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ ನಾನೂ ಟಿ. ವಿ. ಎದುರು ಇವರ ಜೊತೆ ಸೇರುತ್ತೇನೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪಾಪು ಉಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ‘ಬಿತ್ರರಾರ್’ ಸೋಡುತ್ತಲೇ ತಿನಿಸಿ. ತೂಗಿ ಮಲಗಿಸಬಿಟ್ಟರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಂತೆ. ಈ ಸದುವೇ ಟಿ. ವಿ. ಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೋಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗಂತೂ ಓಡಾಡಿ, ಶಿಲ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಓದೊಕೆ ಸಮಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಟಿ. ವಿ. ಯಿಂದಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಲ್ ನಾಲೆಡ್‌ಬರುತ್ತೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಹಾಸಿಗೆ ಸೇರುವಾಗ ಹತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಟ್ಟಿನೆ ನಿದ್ದೆ ಬರಲೊಲ್ಲದು. ಈ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಕಡೆಯೇ ದ್ವೀಪವಾಗಿ ಸುತ್ತುವಾಗ, ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲಿ ಇಂಣಿ ಏನೆಲ್ಲ ಈ ‘ಮದುವೆ-ಮಕ್ಕಳು-ಸಂಸಾರ’ ದಾಚಿಂಘೂ ಸದೆಯುತ್ತಿದೆ, ತಿಳಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ನಾಲ್ಕಾರು ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಡಿದು ದಿಂಬಿಗೊರಗುತ್ತೇನೆ. ಯಶಸ್ವಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಓದುವಾಗೆಲ್ಲ, ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಜ್ಯಂಕಾ ಪಡೆದೂ ಎಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಸ್ಪೃಂಟಿಫಿಕ್ ಅಸಿಸ್ಪ್ರಿಂಟ್ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಕೊಳ್ಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೋವು ದಟ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕೂ ಇತರ್ಲೇ ಹಾಡುವಂತೆ ಶೀಫ್ರದಲ್ಲೇ ನಿದ್ದೆ ಆವರಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ‘ದಿನ’ ನೂರ್ಮೋಟ್ ನಿನ್ನೆಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿಹೊಗಿರುತ್ತದೆ.

ತತ್ತರಿಸುತ್ತರುವ ತರಕಾರಿ ಹೆಣ್ಣು

● ಎಲ್. ಎನ್. ಶಾಮಲಾದೇವಿ

ಬೀಳಿಗನ ಅರು ಗಂಟೆಗೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೃಷ್ಣರಾಡೇಂದ್ರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಸ್ಸಿ. ತರಕಾರಿಗಳ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಆದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವವರ ಗುಂಪು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಸಮೂಹ; ‘ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ’ ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ತರ್ವಕರಾಗಿ

ವಂತೆ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಪುರುಷರ ಕೂಗು: “ಬಸ್ಸಿ ಸಾರ್.... ಬಸ್ಸಿ ಅಮಾತ್ಯ.....ನಾಟಿ ಹುರುಳಿಕಾಯಿ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೆ.ಜಿ., ಈಗಾತಾನೆ ಬಂದಿದೆ ಹಲವ್ಯಾ ಕ್ಯಾರೆಟ್ ಎರಡೇ ರೂಪಾಯಿ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ....”

ಎತ್ತ ತಿರುಗೋಣ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ನಿಂತರೆ,

ನಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಡೀ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತರಕಾರಿಯನ್ನು ಜಿಗಿಜಿಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬಳ ಬಸ್ಸಿ.....

‘ಬಸ್ಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯ.....ರೂಪಾಯಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ನಿಂಬಿಹೆಣ್ಣು....’

‘ಅಮ್ಮ....ಈ ಕಡೆ ಬಸ್ಸಿ....ಅರು ನಿಂಬಿ....’

ತಮ್ಮ ಸೆರಿಗನಲ್ಲಿ ನಿಂಬಿಹೆಣ್ಣು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಧ್ವನಿ ಆಡಗಿಸು-

“ಇಲ್ಲಿ....ಇಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸಿ.....ಒಂದು ಗುಡ್ಡೆ ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕೀ ಆಣಿ....ಚೆಕೋತಾ ಸೊಪ್ಪು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅರು ಕಟ್ಟು....”

ನೇಲದ ಮೇಲೆ ಕೂತ ಈ ಮಹಿಳೆಯರತ್ತು ಖಂಡಿತಾ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಗುಡ್ಡೆ ವ್ಯಾಪಾರ. ಕೆದರಿದ ಕೂದಲು, ಹರಿದ ಸೀರಿ, ‘ಮೇಕ್ ಅವ್’ ಇಲ್ಲಿದ ಮುಖದ ಈ ಮಹಿಳೆಯರ ಪಕ್ಕ ಆಫ್‌ವಾ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದಾದರೂ ಮಗು ಇರುತ್ತದೆ. ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ನಹಿಸಿರುವ

‘ದಿನಕ್ಕೆ ಎಡ್ಪು ಹಣ ಯಾಕ್ತಿ?’

‘20-30 ರೂ. ಸಾಲ ಹೊಗೆಗೂಡ್ಲೇಸಿ....ಫಂಚೀ

ನಾಗೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಮಾಡಿ 6-7 ರೂ. ಉಂಗ್ಲೊಳಿಸಿ.’

ಈವರ ಲಾಭಗುಳಿಕೆ ಅತ್ಯಲ್ಲ. ಕೇಷಡ 20 ಠಂಡ
30 ಜರಬಹುದು ಅಷ್ಟೇ ದ್ವೀಪೀನ್ನು ಒಳಿದೆ ಚಳಿಗಾಳಿ,
ಮರೀ, ಬಿಂಳಿಸ್ತುದೆ ನೇಲದ ನೋಟಿ ಕೂತು ದಿನವರೆ
ವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಂಗಿದುತ್ತಾರೆ. ದೂಡಿಗೆ ಸದಾ

ಕಾನ್ನೆರೀನ್ನು ಅಥವಾ ಪ್ರೋಲೀಸರ ಕಾಟು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

‘ಪ್ರೋಲೀಸಂಗೂ, ಕಾನ್ನೆರೀನ್ನು ನಮರಿಸು
‘ಮಾನುಳು’ ಕೊಡ್ಲಿಸಿ....ಒಂದೊಂದು ಸಲ್ಲಾ 50
ಕ್ಕೆಸಾ, ಒಂದೊಂದು ಸಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಾರಾಯಾ
ಕೆಹ್ಮೊತಾನಿ.....ಅವಕ್ತು ಕಾಳಿಗೇನಾಯ್ತು
ಗೊತ್ತಾ.....?’

‘ಏನಾಯ್ತು?’

ಬದನೆಯಿಂದ ಒಳಿಗೆ

ದ್ವೀಪ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಉಡುಪಿ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಹೊರಗೆ, ಬಸ್ ಸ್ವಾಧ ಎದುರು ಕೂತು ಗುಳ್ಳೆ (ಬದನೆ
ರಾಯ) ಮಾರುವ ವರ್ಷಾರ್ಥಿಯರು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಾತ್ರಮಾರ್ಗಶಿಧಾರೆಯೇ? ಬದನೆ ವಾಗಿಪಾರದಿಂದ
ಬೇಡ ಕಟ್ಟಿವಕ್ತು ಸಾ. ಅರ್ಥಿಕ ಒಳಿತದಿಂದ ದೂರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುಳ್ಳೆ ಮಾರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೋಡಿಡರಿ ಸೋಲಿಸ ಪ್ರತ್ಯೇಗಿ ಉತ್ತರ ಒಗುತ್ತದೆ.
ಉಡುಪಿ ಸೌಖ್ಯಾಪದ ವರ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡು ಬದನೆ ಬೆಳೆಮುಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ದಿನ
ಮುಂಜಾನೆ ಇದನ್ನು ಬುಟ್ಟಿ, ಮೂಟುಂಗಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಉಂಟಿ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು.
ಸುಂದರಿ, ಅಸಂದಿ, ಲಲಿತಾ, ಇಂದಿರಾ.....ಇವರು ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಹೊರಗೆ, ಇನ್ನ ಅರ್ಥಾತ್ ಸುವರ್ತು ಕೂತು
ಗುಳ್ಳೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಗುಳ್ಳೆ ಮಾರಾಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇವರು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು. ಸ್ವಧಾರ್ತಕ್ಕ ಬೆಲೆ
ಒಳಿದೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ‘ಒಷ್ಟಂದ’ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿ ಸಗಟು ವಾಗಿಪಾರಗಳ,
ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಕ್ಷಾಮ್ಮಾ ಇವರಕ್ತು ಬಿದ್ದಿದೆ. ಹದಿಹರಿಯುದವರಹ್ನು ಕರಿತರಲು ಅಮೃತದಿರಿಗೇ ಭಯ.
ಒಂದಾಗಿ ಆಯುವಕ್ತಿಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಕಟ್ಟಿತ್ತಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆ ಗುಳ್ಳೆ ಮಾರಲು
ಬರಲಾರದೆಂಬುದು ಇವರಿಲ್ಲದ ಶಾಸಕಿ. ಇವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪುರುಷರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಗಬಹುದು. ಈ
ಮಾರಾಟಪಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವರಾಲಿಯಾಗಿದ್ದ ಈ ಮಹಿಳೆಯರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆ
ಮಧ್ಯೆ ಬೇಡ ಕಟ್ಟಿಯೇಕೆ? ಕ್ಷಮೆ, ಕ್ಷಮೆ ಸಾಂಘ ಮೋಗಿ ಭೀತಿಯಿಂದ ಬದುಕಬೇಕೆ? ತರಕಾರಿ
ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇವರು ದೂರವಾಗಬಹುದು ನಿಜಕ್ಕಾಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಸದಕರ.

(ಉಡುಪಿ ಗುಳ್ಳೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜಂಗಳಾರಿನ
ಮುದುಳಾ ಉದಯಗಿರಿ ಮತ್ತು ದ್ವಾರ್ಕಾನ ಎಲಿಜಬತ್ ಕ್ಷೋಗ್ ಅವರ ಲೇಖನದ ಅಯ್ಯಾ ಭಾಗ)

‘ಪ್ರೋಲೀಸಿನಾ ತರಕಾರಿ ಕೆತ್ತಿಬ್ಬಿಂದು ಅವನ್ನು
ಒಡೆಬ್ಬಿಂದು ಮೋಡ. ಕ್ಷೋಟ್‌ಸಾಗಿಪ್ಪೇನ್’ (ಬೇಡ)
ಆಕಿದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ದಿನ ಅವ್ಯೇಕಿ ತರಕಾರಿ ವಾಪಸ್
ಕೊಳ್ಳಿ... ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳ್ಳು ನಾಕ್ಕಿತ್ತು....’

ಇಂಥೆ ‘ದೋಜರಿಷ್ಟು’ ಇವರಿಗೆ ಮಾನುಳಾಗಿದೆ.
ಅದರಿ ಸರಾರದ ದೃಷ್ಟಿ ಮಾತ್ರ ಇವರಕ್ತು ತರುತ್ತಾಲ್ಲ.
ಇವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಾಲ್ಯಾ
ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಧಿಗೆ ಬರುವುದಲ್ಲ. ಸ್ವಯಂ
ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಬದುಕಿಗೆ ಯಾತ್ರೆಯು

ಶ್ರದುವ ಇಂಥ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆ
ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವೀರು. ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು
ರತ್ನರಮಾರಾಟಗಾರರಂತೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು
ಮೊದಲ ಹಂತ. ರಿಂಮಾಯ್ತು ದರೆದ ಲೈಂಗಿನ್ ಆಂಗಡಿ,
ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಥವಾ ಹಣಕಾಸು ಸಂಕೀರ್ಣಿಂದ ಸಾಲ
ಸ್ವೀಕೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದುಸ್ತಾಗಳನ್ನು ದೀರ್ಘಾವಳಿಸಬಹುದು.
ಬಹುತೇ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಬಿಡ್ಡಿದ್ದಾರ,
ಪ್ರೋಲೀಸ್, ಸಗಟು ವಾಗಿಪಾರಗಳ ಹಿಂತದಿಂದ ಮೋರ
ಬಂದು ಉಸಿರಂಡಬಹುದು.

ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಹಡಿಯರ ಬದುಕು, ವ್ಯಾಪಾರ ೧೯
ಕುತ್ತಿತಲ; ಆಕ್ಷೇ ಈವರ್ತಕರ.

ದಿನವಿಡೀ ಮಹಡರೂ ‘ಸಾಲ್ಯು ಕಾಸು ಗಟ್ಟಿದ’
ಈ ಮಹಡಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಯಲು ತರಕಾರಿ ಮಾರು
ಕಟ್ಟಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯತ್ತ ಇಂತು ನೋಟೆ ಚೀರಪೇಕ್ಕಾ
ಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೀ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಕೆಲವೇ
ಮಂದಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿದೆ. ಆವೇ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.
ಉವರೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಮಂಡ ವರ್ತಕರು. ಚೆಳಿಗಾರನ
ಈತ ಉವರಿಗೆ ನೇರ ಅಧಿವಾ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಮೂಲಕ
ಸಂಪರ್ಕ. ಚೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಅಂದಿನ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ
ಎನ್ನು ಖಚಿಗಳೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೇಮಾರ್ಫನ
ಸುವರ್ಣೆ ಉವರಿ. ಇವರ ಬಳಿ ದಾಸ್ತಾನು ಸೌಲಭ್ಯ
ಉವವ್ಯವಹರಿಂದ ಚೆಲೆ ಉಡ ಉವರ ಕೈಗೊಂಡಿ.

ಉವರಿಂದ ಹೂಜಾಟನಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಪಡೆದು ಮಾರು-
ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡು
ವನರೆದು ಎರಡನೆ ಗುಂಪು. ಅಂಗಡಿ ಟ್ರೈನ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಡೆದು
ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇರಿಯುವ ಉವರು ಹೂಜಾಟನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ
ಹಣದ ಮೇಲೆ ತರಕಾರಿ ಚೆಲೆ ಕಟ್ಟಿತತ್ತರೆ.

ಮೂರನೇ ಗುಂಪಿನ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಚೆಳಿಗಾರ
ರಿಂದ, ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ, ನುಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಂದ
ಅಧಿವಾ ಚೆಳ್ಳಿರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದಲೇ ಹೂಜಾಟನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆ
ದರ್ಜೆ ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲ ಹೂಜಾಟಗೆ
ಮುನ್ನ ತರಕಾರಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ.
ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಈ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ
‘ಎರಡನೆ ದರ್ಜೆ’ ತರಕಾರಿ ದೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು
ಬಾರಿ ಕೊಳೆತದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆಕ್ಷಯಕರ ಸಂಗತಿ
ಎಂದರೆನೊದಲ ಎರಡು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ದುರುಪರದೇ ಪ್ರಥಾನ
ವಾತ್ತ. ಮೂರನೇ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮಹಡಿಯರೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಈ ಮಹಡಿಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಷ್ಮಿ ಮಂದಿ ತಮಿಳು
ನಾಡಿಸಿದ ಕೂಲಿ ತುದುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು.
ಅಲ್ಲದ್ದೀ ಬಾಲಕಿಯರಿಂದರೂ ಅಧಿಕ ಸಂಪೂರ್ಣೆಯಲ್ಲಿ
ಮಧ್ಯಮ ವಯಸ್ಸಿನವರಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ರಮ್ಮೆ
ಎಲ್ಲರೂ ತಿಗಳ, ಧರ್ಮರಾಯನ ಕುಲ, ವಸ್ತುಕುಲ
ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ
ಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ 200 ಮಹಡಿಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪತಿ

ಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು.
ಇವರ ಸರಾಸರಿ ಮಾಸಿಕ ಘರಮಾನ 150 ರಿಂದ 300
ರೂ.ಗೆ. ಇವರಿಗೆ ಮೂರರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು.
ಇವರ ವಾಸ ಕೊಳ್ಳಿಗೇಂಗಳಲ್ಲಿ.

ಇವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನು? ಇವರು ಹೂಜಾಟನಲ್ಲಿ
ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದವಾರ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತಾರೆ?

‘ಚೆಗ್ಗೇನೇ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೂಜಾಟಗೆ ಬರ್ತೀವಿ.
ಆನ್ನು ಏಳೋ ಚೆಲೆಗೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀವಿ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರೋ
ಮುನ್ನ ಮನೆ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡೊಂಡೇಕು. ಮಕ್ಕಳ
ಕರ್ಪೂರ ಬರ್ತೀಕು....ಸದಾ ಜನಗಳ ತಾನಾ ಗುದ್ದಾದ
ಬೇಕು....’ ನಾಮಗಿರಿಯ ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು
ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದೆ:

‘ತರಕಾರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹಣ?’

‘ಅವನ್ ತಾವ ತರ್ತೀವಿ.....ಅದೇ ಮಾರ್ಪಾಡಿ
ತಾನಾ ದಿನಕ್ಕೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗೆ 1 ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ
ಕೊಡ್ಡಿತ್ತೀವಿ!....ಎಷ್ಟ್ವೇ ಸರ್ಕಿ ಸಂಚೇ ಹಣ ವಾಪಸ್
ಕೊಡೊ ಹಂಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗೋಡಿಲ್ಲ....’

‘ನೀವ್ಯಾಕೆ ಗುಡ್ಡೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡ್ತೀರಾ?’

‘ಮತ್ತೆ, ನಮ್ಮ ತಾನಾ ತಕ್ಕುದಿ ಇಲ್ಲ, ಬಿಟ್ಟು
ಇಲ್ಲ. ಗುಡ್ಡೆನೇ ಸಂ...ಎಷ್ಟ್ವೇ ಜನಕ್ಕೆ ಅದು ಸಂ
ಹೊಂದತ್ತೆ....’

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯ ಅವಕ್ಷೇಪಣೆ

• ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಚಂದ್ರಶೇಹರ್

ನೈವಲಿಗೆ ಮುಕ್ಕಿಯಿರಿಗೆ ಕಂಟಕಸ್ವಾಯವಾದ
ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಬಾಲ್ಯವಾದ,
ಪದ್ಧತಿಯ ಸೈನಿಕ ಪದ್ಧತಿ, ಸತೀ ಸಹಿತಮನ
ದರ್ಶಕ, ವಿಧವೆಯರ ಕೇಳು ದಜ್ಞಿಯ ಸಾಮಾಜಿಕ
ನ್ಯಾಸ-ಇಸ್ತಗಳನ್ನು ದಾರಿತಂತೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಬರಿ
ಯಾತ್ರೆ. ಹುಂಡಣ ರಾಸ್ತದನ್ನು ಭಾರತೀಯ
ಮಟ್ಟಿ ತಾರತಮ್ಯತೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಸ್ತ್ವದ್ವಾರ
ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕಾಗೂ ಆ ರಾಸ್ತದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು

ನಿವರವಾಗಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೇ ಅಳ್ಳದೆ
ಮುಟ್ಟಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾಜಕೆಯ ಯಶ್ಚಾಗಿಗೆ
ಕೂರಕವಾದ ನಿವಾಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ ಮುಟ್ಟಿಯರ
ಆಸ್ತಿ ಯಶ್ಚ, ಇವನಾಂತರ ಯಶ್ಚ, ನಿವಾಯ ಪಟ್ಟಿದನ,
ದತ್ತ ಪಡೆಯುವ ಯಶ್ಚ, ಹಾಲಿಕತನದ ಯಶ್ಚ—
ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಎಂಬ ನುಈಯು ಶಾಸನಾನು
ಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿವಾಯ ಪಟ್ಟಿದನದ
ನಿವಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅಸ್ತಿಯಶ್ಚ, ಉವ
ನಾಂತರ ಯಶ್ಚನ ಕುರಿತೇ ಆಗಲ, ಶಾಸನಾನಿನ ಎಂಬ
ಆಂತರಿಕನ್ನು ಪನರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಟ್ಟಿ
ಯರ ಪತ್ರಿನ ಸಮಾಜಿಗಳಿಂದು ನೇರಾಗ್ನಿಕ್ಕೆ, ದೀವ
ದಾನಿ ಪದ್ಮಾಲಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾರಿ ಮತ್ತು ಸಮಾನತ್ವ:
 ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಡಿ. ಬಿ. ಎಚ್. ಪ್ರಕಾಶ,
 ಬೆಂಗಳೂರು-೨.
 ಪುಷ್ಟಿ : 152. ಚಿತ್ರ : ಡಾ. 10

ಅರ್ಥ: ಸಮಾನತೆಯನ್ನಿಂದ ಸಂಘಟಿತ-ಆಸಂಘಟಿತ
ಕಾನುಂಡಿ ವಂಪಿಳಿಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆದರೂ
ಅವರ ಸಮಗ್ರೀಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸ್ವಷ್ಟಿ ನಿಶ್ಚೀಯಗೊಂಡಿ
ಹೇಬು.

ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ತಾನಮಾನವನ್ನು
ಕುರಿತಂತೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಇದ್ದಾಂತ ವಿವಾದಾ
ಸ್ವದವಾಗಿದೆ: ಸಮ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ಪುಟಗಳನ್ನು
ತಿರುವಿರುತ್ತಾರೆ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ತಾನಮಾನದ
ಚಕ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಪರಿಕ್ರಮಿಸಿರುವ
ವಿಷಯ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉರುಂತ್ತಿರುವ ಕಾಲ
ಚಕ್ರದ ಒಂದು ಬದಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯ ವರಿಗೆ

ಮನುವೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸೌಕರ್ಯ-ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಯ್ಯು. ಅತ್ಯಂತ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿ, ಇಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯವರೆ ಮುಕ್ಕಣಿಗೆ. ವಿಜಯವಾದದ ಬಳಿಯಿರುವ ವಿಜಯ ಮಿಶ್ರ ಲಿನೀಟೆಕ್ಸ್ - ಹತ್ತಿ ಗಿರಿ ಕಾರ್ಬಾನೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯವರೆ ಹೆಂಗೆಳಿಯರು ಮಾಡುವೆಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೇಕೆಂಬ ಭೇತರಿಯಂದ ತತ್ತ್ವರಸು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾಡುವೆಯಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಫ್ವಾ ವಿವಾಹ ಏಷ್ಟೇದನದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕರಂಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. 800 ಮಂದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಈ ಕಾರ್ಬಾನೆಯಲ್ಲಿ 300 ಮಂದಿ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಬಾನರು. ಹೆಂಗೆ ರಜೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಗೆ ಭಕ್ತೇಯನ್ನು ಹೊತ್ತಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಸಂಸ್ಥೆಯು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 5 ರಿಂದ 6 ಲಕ್ಷಗಳಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಈ ಕುಟೀಲ ನೀತಿಯನ್ನು ದೇಶದ ಹಲವಾರು ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಸಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಬಾನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಈ ೧೯ ಸದೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಪ್ಪಾಯಿದ ವಿನಯ..... ವಿಜಯ ಹತ್ತಿ ಗಿರಿ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಸೇತ್ಕೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮಗಾದ ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ಸರುದ್ದು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನ ಆಪನಾಶಲಿಂಗಂ ಹೊಂ ಸ್ಕ್ರೀನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ, ಆಲ್ಲಿನ ವೆಟಿಳಾ ಕಾಲೇಜಿನ

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಹೊರಡಿಸುವ ಸುತ್ತೊಂದೆ ವಿಚಕ್ರವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಬೀಳಿಗೆ ರಜೆಯ ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಗಭ್ರಧರಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಯಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೂ ಕಂಡಿರಲಾರದ ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ! ಇದಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧಿಸಬ ಕೆಲವು ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯರನ್ನು ಬಿಳಾತ್ಮಾರವಾಗಿ ಗಭ್ರಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿಸಿರುವುದೂ ಉಂಟು.

ಇನ್ನು ಅಸಂಘಟಿತ ಕಾರ್ಬಾನ ಮಹಿಳೆ ಯಂಗಂತೂ ಹೆಂಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಗಗನ ಕುಸುಮ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಸಕಾರದ ಕಾನೂನು ಬಿಳಿಯ ರಾಗದದ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಉಂಟಿದೆ. ಈ ೧೯ ಸರಣೆತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರಿ, ಈ ಪಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತು ಪಡೆದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಿದೆ. ಬ್ರಾಂಕಾ, ಮುಂತಾದ ನಾವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಮಹಿಳೆಯರು ಅವರ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಒಟ್ಟು ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ೨೦೧೨ ತಿಂಗಳಿಗಳ ಕಾಲ ಸಂಬಳ ಸಹಿತ ಹೆಂಗೆ ರಜೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಸ್ತ್ರೀಯ ಬಿಜಿನ ಒಂದು ಭಾಗಾಂಶ ವಸ್ತ್ವ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದಿನವರ ಯೋರಿಂದೇ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸದೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಪ್ಪಾಯಿದ ವಿನಯ..... ವಿಜಯ ಹತ್ತಿ ಗಿರಿ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಸೇತ್ಕೆತ್ತುದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮಗಾದ ಈ ಅನ್ಯಾಯದ ಸರುದ್ದು ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇಬ್ಬನ್ನು ಏ ಡಾಲ್‌ಹೌಸ್ ಅಧುನಿದ
ಸಮುದಾಯ ಅಭಿಸಾಯಸುವ ನಾಟಕ

ವಾಸಂತಿ

ನಿರ್ದೇಶನ : ಎಸ್. ಮಾಲತಿ

ರೂಪಾಂತರ : ಎಸ್. ಮಾಲತಿ, ಜಮುನ ರಾವ್

ಜುಲೈ 14, 15, 1985

ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ (ಸಂಜೀ 7 ಗಂಟೆಗೆ)

ಮಂಡಿರು ಸಾಫ್ ಮೂ ಸಮ ಎಂತನನ್ನು ವಿಲಕ್ಷಣ ವಾದ ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತು ಬಾಹಿದೆ. ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ರೂಪ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿರು ಸಾಫ್ ನ ಪ್ರಿಂಡ್‌ಎಮ್‌ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರರೂಪದೊಡನೆ ಸಮಾನ ಗೌರವ, ಸಾಫ್ ಯಾಗೂ ವಚನಸ್ವಾ ಉಳ್ಳವಾಗಿದ್ದು, ಆ ನ್ನಿಂದು ಕ್ರಮೇಣ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇದು ಪತನವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್‌ಧಾರಿಗಳನೇ... ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿ ರಾಜನಾಭಾರತವಾದ ಮಂಡಿರು ಪಿಂಡೀಚನೆಯನ್ನು ಈ ಇಸ್ತ್ರುತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ 1947ರ ನವೆಂಬರ್ 27 ರಂದು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಧಿಸುಮುತಗೊಳಿಸುವೆಯಿಂದ ಹೊಳೆಸಣಾಗಿದೆ."

ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಶೇಷಣೆಯಿರಲಿ, ಪರಿಘಾರವಿರಲಿ, ಈ ಕೃತಿಯು ದ್ವಾರಕ್ಕೂ ಸರೇಕರಣ ಕ್ಯಾಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ. ಮಂಡಿರನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ರೂಢಿನೂಲ ವಾಗಿರುವ ಜನಸ್ತಿಯ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಏನಾ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಶೇಷಣೆಯಾಗಲಿ, ಅವರ ವಾದ ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಆಳವಾದ ಆಧ್ಯಯನವಾಗಲಿ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅವರ ವಿಶೇಷಣೆಯಂತೂ ಆಚಾರ್ಯರ್ಥಿಕವಾದದ್ದು ಯಾಗೂ ಆನ್ವೇಚಣ್ಣನಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ "ಅಯ್ರರಳ್ಳದ ಯಾಗೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆರಿತ ಮಹಿಳೆಯಿರಿಗೆ ಶಂಸ್ಕೃತ ಭಾವಿಯ ಅರವು ಇರಿದ್ದುದಿಂದ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಅಯ್ರ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವ ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಅಸಮರ್ಥರಾದರು. ಕಾಲಾನಂತರ, ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾಲುಗೊಳ್ಳಿದಂತೆ ಸ್ಥಿರ

ರೇರಲಾಗಿ, ಮಹಿಳೆಯರು ಎಂಬ ರೂಪಗಳನ್ನು ಗಳಿಸು ಕೊಳ್ಳುವ ನ್ನಿಂದಿಗೆ ಬಂದರು." (ಪ್ರ.ಪ್ರ 16)

ಲೀಖಿಶಂಗೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಚರ್ಚಂತೆ ರೇಖೆ ಬೇಕೆನ್ನಿದ್ದನ್ನು ಲಾಲ್ ಡೊಮ್‌ಎಂಪ್ರೆಸ್‌ ಆಗ ಶಾರದಾ ಮೇಲೆ ಇಂಗಿಂಡಿಂಗ್‌. ಪರಿಂದುವಿದ್ದು ಚರ್ಚಂತೆ ಸೈಜಾಣಿಕವಾದ ನ್ಯಾರೇಕರ್‌ಎಂಬ್‌. ಹೇಳಿವ ಪರಿಂದುವಿನ್ನೇ ದಲವಾರು ಬಾರಿ ಪುನರಾವರಣೆಸುತ್ತಿದ್ದಿ. ಭಾವೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಂಚಪ್ಪು ಸಂಸಂತ್ರಿಂಬಿಸ್ತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂರ್ಣಾಷ್ಟವಾದ, ಕೆಲವೇನ್ನೀ ಸುತ್ತಿಬಿಂಬಿ ದೇಹಿವ ಅವರ ಭಾವೆಯಂದಾಗಿ ಪಿಷಯ ಸರಳವಾದರೂ ಅಸ್ವಷ್ಟತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, "12ನೇಯ ಮತ್ತು 15ನೇಯ ಶತಮಾನಗಳ ನಡುವಳಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಲಿಂಗದವಾದ ರೂಪಾಯಿ ದುಕ್ಕಿಟಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಘನತೆಗೆ ಕುಂಡು ತರುವಂತಹ ಯಾಗೂ ಉಪೇಕ್ಷೀಯವಾದುವಂತಹ ನ್ನಿಂದೆನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು" (ಪ್ರ 22); "ಇಂದಿನ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಮಾಲ್ಯಗಳ ಯಾಗೂ ಭೌತದ್ವಾಸ್ಯಗಳ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಧಾರ್ಣಾಂದಾಗಿ, ವರದಕ್ಷಿಣಿಯ ಅಂದಿನ ಆ ಸದ್ಭಾವನೆಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ, ಒಂದು ೧೯೪೭ ಶೋಷಣೆಯಾಗಿ ಮಾನಾಧಾರಾಗಿ ಬಂದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ" (100); "ಆ (ವರದಕ್ಷಿಣೆ) ದುಸ್ಪಂಪ್ರದಾಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕಲುಹಿತಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ."

ಇಡೀ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಇರುವ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಾನೂನಿನ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಾಗಿ ಬರಿಯುವ ಲೀಖಿಕರು ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಸೈಜಾಣಿಕ ವಿಶೇಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸೋಲುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಅಪಕ್ರೂತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿರುವವರು ನಾಯಕಾಸ್ತ್ರ ಹರಿಷೆತರು, ಉನ್ನತ ಪೋಲೀಸ್ ಅಥಕಾರಿಗಳು ಯಾಗೂ ಕುಲಸಚಿವರು, ಎನ್ನುವುದು ಆಧ್ಯಯದ ಸಂಗತಿ.